

Toelichting normering in ontwerp-wijziging van de Regeling diervoeders 2012 vanwege het normeren van ruw eiwit in krachtvoer voor melkvee

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op 6 mei 2020 de ontwerp-wijziging van de Regeling diervoeders 2012 vanwege het normeren van ruw eiwit in krachtvoer voor melkvee gepubliceerd.ⁱ Met deze tijdelijke regeling wordt beoogd om voor de periode september t/m december 2020 maxima te stellen aan het ruw eiwitgehalte van krachtvoer in Nederland met het oog op het terugdringen van de stikstofdepositie vanuit de melkveehouderij. In deze notitie wordt een toelichting gegeven op hoe de normen zoals opgenomen in de ontwerp-regeling tot stand zijn gekomen.ⁱⁱ

Cijfermatige basis voor de tijdelijke regeling zijn de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), zoals weergegeven in de publicatie Mest en Mineralen 2018.ⁱⁱⁱ Met de tijdelijke regeling wordt beoogd via aanpassingen in het krachtvoer een vermindering van 0,2 kton ammoniakemissie ten opzichte van 2018 te realiseren. Uitgangspunt voor de maatregel is dan ook het referentiejaar 2018 (tabel 1).

Tabel 1.^{iv}

Referentie 2018	Ton ruw eiwit (Bron: Mest en mineralen, CBS)
Sept t/m december 2018	208.708
Doel 2020 voor 0,2 kton reductie ammoniakemissie	200.288

In de ontwerp-regeling wordt onderscheid gemaakt tussen grondsoorten (zand en löss; klei; veen) en bedrijfsintensiteiten (drie categorieën in melkproductie per hectare).

Het rapport Mest en mineralen 2018 (CBS) geeft onder andere de gemiddelde voerbestanddelen weer voor de gemiddelde intensiteit (diverse bijlagen en tabellen met betrekking tot de hoeveelheid gras, hooi, graskuil, mais en overige voeders voor stal- en weideperiode), de stikstofinhoud per voeder (die moet worden vermenigvuldigd met 6,25 om gram eiwit te krijgen) en dieraantallen.

Het CBS onderscheidt Zuidoost en Noordwest Nederland. Zuidoost Nederland is het gebied met grondsoorten zand en löss. Het gemiddelde eiwit in ruwvoer is daar 138 gram en het gemiddelde eiwit in mengvoer 200 gram. In Noordwest Nederland (grondsoorten klei en veen) is het gemiddelde eiwit in ruwvoer 171 gram en in mengvoer 176 gram. Vanwege meer maisteelt op klei dan op veen is de onderverdeling op basis van een inschatting bepaald op 168 gram eiwit in ruwvoer voor klei en 175 gram op veen. Het mengvoer op klei is daardoor 5% hoger in eiwit dan op veen: 179 tegenover 171 gram. Dit zijn de basisgetallen voor de gemiddelde intensiteit (14.000-20.000 kg melk/ha).

Het gehalte eiwit in graskuil en hooi schommelt in de loop der jaren tussen 158 en 184 gram, met een gemiddelde van 172 gram. Voor vers weidegras schommelt het eiwitgehalte tussen 170 en 200 gram, met een gemiddelde van 180 gram. Dit betekent dat het ruwvoerrantsoen in gemiddelde jaren op zand en löss uit 130 gram eiwit bestaat en voor klei en veen 155 gram respectievelijk 162 gram.

Uitgangspunt is dat het totale rantsoen, inclusief mengvoer, niet onder 155 gram eiwit mag komen en mengvoer vanwege diergezondheidsaspecten niet lager dan 164 gram (eiwitarm voer).

Het gemiddelde verschil in ruw eiwit in het totaalrantsoen is circa 3 a 4 punten per intensiteit. Mengvoer is een derde van het totaal. Omdat in de ontwerp-regeling sprake is van maximumgehalten in mengvoer, waardoor de flexibiliteit ontbreekt om deels voer met hogere gehalten te gebruiken, is voor het mengvoer uitgegaan van 1 punt verschil per intensiteitsklasse. De kritische behoefte per dier is namelijk minder gekoppeld aan de intensiteit dan de gemiddelde behoefte van alle dieren op een melkveebedrijf.

Op basis van het voorgaande is de referentie voor 2018 vastgesteld (tabel 2).

Tabel 2.

Referentie eiwit g/kg mengvoer bij maximering eiwit g/kg mengvoer per categorie, rekening houdend met diergezondheid			
	<14000 kg melk/ha	14000-20000 kg melk/ha	>20000 kg melk/ha
zand en löss	199	200	201
klei	178	179	180
veen	170	171	172

De verdelingsbasis van de reductieopgave (het doel voor 2020 uit tabel 1) naar grondsoort en intensiteit is afgeleid van een notitie van Wageningen Economic Research, zie verwijzing in eindnoot i (tabel 3).

Tabel 3.

Procentuele verdeling bedrijven	<14000 kg melk/ha	14000-20000 kg melk/ha	>20000 kg melk/ha
zand/löss	20,6	17,4	16,4
klei	14,5	10,4	4,6
veen	8,4	6	1,9

Het totale maximumgehalte aan ruw eiwit in krachtvoer op basis van de beoogde reductie (tabel 1) en de referentie (tabel 2) verdeeld naar grondsoort en intensiteit (tabel 3) resulteert in de limieten zoals vastgesteld in de ontwerp-regeling (tabel 4).

Tabel 4.

Limieten ruw eiwit krachtvoer	<14000 kg melk/ha	14000-20000 kg melk/ha	>20000 kg melk/ha
zand en löss	191	192	193
klei	171	172	173
veen	164	164	165

Omdat bij een groepsindeling er altijd bedrijven kunnen zijn die ten gevolge van de ontwerp-regeling toch onder de 155 gram eiwit in het totale rantsoen kunnen komen, kent de ontwerp-regeling een uitzonderingsbepaling. Met deze bepaling wordt voorkomen een bedrijf als gevolg van de maximumgehalten in de ontwerp-regeling onder een ruw eiwitgehalte van het totale rantsoen van 155 gram eiwit komt. Ondernemers kunnen met de uitzonderingsbepaling het maximum gehalte aan ruw eiwit in mengvoer zodanig ophogen dat 155 gram ruw eiwit in het totale rantsoen behaald wordt.

Vergelijking met voorstel melkveehouderijsector

In het navolgende worden een beeld geschetst van informatie die na de totstandkoming van de voermaatregel bekend werd (bron: Nevedi) en waarop het plan van de melkveehouderijsector is gebaseerd.

Gemiddeld ruw eiwit in geleverd mengvoer in 2018, ingedeeld naar grondsoort en intensiteit.

Nevedi	gemiddelde RE geleverd mengvoer 2018		
	< 14000 kg melk/ha	14000-20000 kg melk/ha	> 20000 kg melk/ha
zand/löss	183	195	212
klei	168	174	194
veen	150	160	171

Reductie van 0,2 kton volgens sectorplan periode 1 juli-31 december 2020 vertaald naar gemiddelde ruw eiwitgehalte in mengvoer ten opzichte van 2018. Tussen (...) een reductie van 4% bij de periode september-december in plaats van juli-december 2020.

Sectorplan	gemiddelde RE mengvoer 2020 juli-december -3% (idem september-december dan -4%)		
	< 14000 kg melk/ha	14000-20000 kg melk/ha	> 20000 kg melk/ha
zand/löss	178 (176)	189 (187)	206 (204)
klei	163 (161)	169 (167)	188 (186)
veen	146 (144)	155 (154)	166 (164)

ⁱ Zie voor de regeling: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/06/kamerbrief-over-wijziging-regeling-diervoerders-2012-in-verband-met-stikstof>

Bij het opstellen van de regeling is gebruik gemaakt van een advies van de Commissie Deskundigen Meststoffenwet, dat te raadplegen is via: https://www.wur.nl/upload_mm/3/d/3/5d41293b-3327-491b-99b4-3cb13543c173_2014338_CDM%20Advies%20Vermindering%20ammoniakemissies%20door%20minder%20eiwit%20in%20krachtvoer%20van%20melkvee.pdf

Ook is gebruik gemaakt van een notitie van Wageningen Economic Research, die te raadplegen is via:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/rapporten/2020/07/22/inzicht-in-vijfenzeventig-percentielwaarden-ruw-eiwitgehalte-rantsoen-melkveestapel-uitgesplitst-naar-bedrijfsklassen-met-aanvulling>

ⁱⁱ Stichting Agrifacts heeft verzocht om:

1. "De berekeningen en rekenmethodiek die ten grondslag liggen aan tabel 3 van Bijlage 1 bij de CDM-memo van 11 mei 2020 (pagina 16); deze limieten zijn overgenomen in Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van , nr. WJZ/ 19259112 , tot wijziging van de Regeling diervoeders 2012 en de Regeling handhaving en overige zaken Wet dieren vanwege het tijdelijk stellen van regels over ruw eiwit in diervoeders (zie pag 2 van 14)
2. De invoergegevens die zijn gebruikt om de berekeningen ten grondslag aan tabel 3, zoals hierboven bedoeld, uit te voeren;
3. De invoergegevens die het Ministerie van LNV heeft gebruikt om het gemiddelde RE-gehalte in de aangekochte krachtvoerders in het referentiejaar 2018 af te leiden, zoals weergegeven in tabel 2 van bijlage 1 van de CDM-memo van 11 mei 2020 (pagina 15). Dit verzoek ziet in ieder geval op de gegevens van BIN-bedrijven in 2018, maar is daartoe niet beperkt."

In deze notitie wordt ingegaan op de gevraagde informatie. Daarbij wordt opgemerkt dat punt 3 een herleiding betreft van de gegevens voor het 50 percentiel voor de jaren 2016-2018 van tabel 8 uit de publicatie van Daatselaar op basis van de gegevens uit Mest en mineralen naar het jaar 2018 (zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/rapporten/2020/07/22/inzicht-in-vijfenzeventig-percentielwaarden-ruw-eiwitgehalte-rantsoen-melkveestapel-uitgesplitst-naar-bedrijfsklassen-met-aanvulling>). In de berekeningen zijn de gegevens van Mest en mineralen en de werkwijze gevolgd, zoals in onderhavige notitie wordt toegelicht.

ⁱⁱⁱ <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2019/49/dierlijke-mest-en-mineralen-2018>

^{iv} Vertegenwoordigers van de melkveehouderijsector hebben een alternatief voorstel bij het ministerie ingediend om in 2020 via veevoeraanpassingen eenzelfde hoeveelheid ammoniakreductie ten opzichte van 2018 te realiseren. De cijfers die de sector daarbij heeft gehanteerd, wijken iets af van de CBS-cijfers waarop de regeling is gebaseerd. De basis in het sectorvoorstel is: ton ruw eiwit sept t/m december 2018: 205.221; doel 2020 voor 0,2 kton reductie ammoniakemissie: 199.064.